

II RIIGIKOGU

8. istungjärk. **Protokoll nr. 251 (34).** 1925. a.

II Riigikogu koosolek 19. juunil 1925. a.
kell 3 p. l.

Kokku on tulnud 81 Riigikogu liiget.

Walitsuse looshis: kohtuminister **R. Gabrel**, haridusminister **H. B. Rahamägi**.

P ä e w a k o r d :

1. Eesti ja Poola wahelise konsulaarkonventsiooni kinnitamise seadus — II lugemisel.

2. Eesti-Läti-Leedu wahelise posti-telegraafi-telefoni lisakokkuleppe kinnitamise seadus — II lugemisel.

3. Maaseadusega wõrandatud maa-del asuwate wäiketalude rendiwahekorra uuendamise seaduse täendamise seadus — II lugemisel.

4. Suwitus- ja rawitsuskohtade seadus — II lugemisel.

5. Kaubandus-tööstuskoja seaduse muutmise seadus — III lugemisel.

6. Kohtupristawite korralduse ja nende taksi ning kautsjoni muutmise seadus — III lugemisel.

7. Sõjaministeeriumile laskemoonalade ehitamiseks ja Tallinna garnisoni laske-, laagri- ja õppeplatsi asutamiseks tarwilikkude maatükkide wõrandamise seadus — III lugemisel.

8. Eesti ja Soome wahelise kuritegijate wäljaandmise konventsiooni kinnitamise seadus — III lugemisel.

9. Ergu- ja waimuhaigetemaja See-waldile laenuandmiseks eelkrediidi määramise seadus — III lugemisel.

10. Eesti Punase Risti heaks wõetawa lõbustusmaksu seadus — III lugemisel.

11. Perekonnaseisu seadus — III lugemisel.

12. Seminaaride seaduse muutmise seadus — III lugemisel.

Koosolekut juhatab abiesimees **A. Jürman**.

Sekretääri kohal sekretäär **J. Holberg**.

Koosolek algab kell 3 p. l.

1. Päewakorra Juhataja **A. Jür-**
wastuwõtmine. **man:** Awan Riigikogu
koosoleku. Wastawalt

Riigikogu poolt tehtud otsusele langeks päewakorrast wälja kaks wiimast punkti, punkt 11 ja 12.

Kohtuminister **R. Gabrel:** Ma panaksin ette käesolewa koosoleku päewakorda pärast 4-dat punkti wõtta rahukogu kohtupristawite arwu suurendamise seadus II lugemisel. See seadus on I lugemisel juba wastu wõetud. Seda ettepanekut põhjendan sellega, et pristawitest on suur puudus, nimelt siin Tallinnas, ja Tallinna-Haapsalu ringkonda on waja tšingimata kahte pristawit, sest siin on seisukord nii teraw, et praegu sellest kõiksugu halbu nähtusi wõib tekkida. Praegu olemasolewad pristawid ei saa oma tööga kuidagi korda, ja inimesed, kellel kohtuotsused täita, peawad kaua ootama. Sellepärast paluksin, et see seadus wiienda punktina üles wõetaks.

Juhataja **A. Jürman:** On tehtud ettepanek täiendada päewakorda, wõttes 4-da punkti järele rahukogu kohtupristawite arwu suurendamise seadus.

Kohtuminister **R. Gabrel:** Siin on eksitus juhtunud, see seadus ei ole weel I lugemisel wastu wõetud, sellepärast wõtan oma ettepaneku tagasi.

Juhataja **A. Jürman:** Päewakorra muutmise kohta ettepanekuid tehtud ei ole. Loen päewakorra wastuwõetuks.

2. Eesti ja Poola Wäliskommis-
wahelise konsu- joni aruandja **H.**
laarkonwent- **Laretei** kannab
siooni kinnitamise ette ja eraldi
seadus — hääletamisel
II lugemisel. wõetakse wastu
nähtawa enamu-
sega seaduseelnõu pealkiri,
§§ 1. ja 2.

Eesti ja Poola wahelise konsulaarkonventsiooni kinnitamise seadus.

§ 1. Eesti ja Poola wahel 11. jaanuaril 1924. a. sõlmitud konsulaarkonwentsioon tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konwentsioon ühes eestikeelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

3. Eesti - Läti-Leedu wahelise posti-telegraafi-telefoni lisakokkuleppe kinnitamise seadus — II lugemisel. Wäliskomisjoni aruandja **A. Tupits** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse wastu nähtawa enamusega seaduseelnõu pealkiri, §§ 1. ja 2.

Eesti-Läti-Leedu wahelise posti-telegraafi-telefoni lisakokkuleppe kinnitamise seadus.

§ 1. Lisakokkulepe Riias 12. juulil 1921. a. Eesti, Läti ja Leedu wahel sõlmitud posti-telegraafi-telefoni lepingu juurde („Riigi Teataja“ nr. 5 — 1922. a.) tunnistatakse kinnitatuks.

§ 2. Lisakokkuleppe tekst eestikeelse tõlkega awaldatakse alljärgnewalt ühes käesolewa seadusega.

4. Maaseadusega wõõrandatud maadel asuwate wäiketalude rendiwahekorra uuendamise seaduse täiendamise seadus — II lugemisel. Maakomisjoni aruandja **J. Wain** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse wastu nähtawa enamusega seaduseelnõu pealkiri, §§ 1. ja 2.

Maaseadusega wõõrandatud maadel asuwate wäiketalude rendiwahekorra uuendamise seaduse täiendamise seadus.

§ 1. Riigikogu poolt 12. aprillil 1924. a. wastuwõetud maaseadusega wõõrandatud maadel asuwate wäiketalude rendiwahekorra uuendamise seaduse („Riigi Teataja“ nr. 51/52 — 1924. a.) § 6-das ettenähtud maakonna komisjoni otsuste peale administratiiwkohtu korras antud kaebused alluwad rahukogule.

§ 2. Maakonna komisjoni otsuste peale, mis tehtud enne käesolewa seaduse jõusseastumist, wõib edasi kaewata ülemaltähendatud korras 1 kuu jooksul käesolewa seaduse maksmahakkamisest arwates.

5. Suwitus- ja rawitsuskoh- tade seadus — II lugemisel. Omawalitsuse komisjoni aruandja **M. Juhkam** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse wastu nähtawa enamusega seaduseelnõu pealkiri ja §§ 1—15.

Suwitus- ja rawitsuskohtade seadus.

§ 1. Suwitus- ja rawitsuskohtadeks nimetatakse selle seaduse mõttes terwishoidliku kaitse alla wõetud mererannad ja teised looduslikult terwistkosutawad kohad.

§ 2. Suwitus- ja rawitsuskohtade terwishoidliku kaitse alla wõtmine, nende piiride kindlaksmääramine ja laiendamine ning terwishoidliku kaitse lõpetamine sünnib Wabariigi Walitsuse otsusega töö- ja hoolekandeministri ettepanekul.

§ 3. Suwitus- ja rawitsuskohtade terwishoidliku kaitse alla wõtmiseks on nõutaw, et ettepanewad kohad on tunnustatud terwishoiu nõukogu poolt looduslikult terwistkosutawateks oma asukoha, kliimatiliste tingimuste wõi wete ja muda füüsilise ning keemilise koosseisu tõttu ja et terwishoidliku kaitse maksmapanemine neis kohtades ei sünnita isäralikka raskusi.

§ 4. Suwitus- ja rawitsuskohtade terwishoidliku kaitse alla wõtmise ettepanekud esitab terwishoiu peawalitsusele kohaliku maakonna- ja linnawalitsuse otsusel wastaw maakonna- wõi linnawalitsus suwitus- wõi rawitsuskoha piiri kirjelduse ning kaardiga.

§ 5. Suwitus- ja rawitsuskoha piiride kindlaksmääramisel arwatakse nende maa-alasse, kui see ei sünnita erilisi raskusi: suwitus- wõi rawitsuskoha supelusweed ja metsad ning joogiwee ja terwismuda allikad.

§ 6. Wastawa maakonna- wõi linnawalitsuse loata on suwitus- ja rawitsuskohtade piirides keelatud: hoonete, kanalisatsioonide, weewärkide ja awalikkude kaewude ehitamine, tööstuslikkude ettewõtete awamine, wetejuhtimine, metsaraiumine ja mustuse wäljajawo kohtade soetamine.

§ 7. Maakonna- ja linnawalitsused on kohustatud eelmises paragrahwis tähendatud ehituste ja ettewõtete lubasaamiseks esitatud palwed läbi waatama ühe kuu jooksul, arwates sisseandmise päewast, ja wälja andma wastawa loa wõi tagasi lükkama palwe, kui kawatsetaw töö wõi ettewõte terwishoidlikkudel põhjustel lubataw ei ole. Maakonna-, wõi linnawalitsuste otsuste peale wõiwad asjasthuwitatud isikud kaebtust tõsta administratiiw kohtu korras.

Märkus. Nõmme ja Narwa-Jõesuu alewites annawad §§ 6. ja 7. nõutawad load alewiwalitsused.

§ 8. Maakonna piirides asuwate suwitus- ja rawitsuskohtade terwishoidlik ja heakorra järelwalwe kuulub wastawatele maakonnawalitsustele.

Otsekohene hoolitsemine suwitus- ja rawitsuskoha terwishoiu ja heakorra eest kuulub linna-, alewi- wõi wallawalitsusele, kelle piirides asub suwitus- ja rawitsuskoht.

§ 9. Linna-, alewi- wõi wallawalitsused waliwad tarbekorral suwitus- ja rawitsuskoha elanikkude hulgast heakorra komisjoni, kelle ülesanne on suwitus- ja rawitsuskoha lähem heakorra eest hoolitsemine makswate seaduste ja määruste põhjal.

Komisjoni üheks liikmeks on suwitus- ja rawitsuskoha arst. Selle puudumisel üks lähematest terwishoiu arstidest maakonnas maakonna- ja linnas linnaarsti määramisel.

§ 10. Kui suwitus- wõi rawitsuskohas on ellu kutsutud suwitus- wõi rawitsuskoha heakorra selts, wõiwad linna-, alewi- wõi wallawalitsused oma esituskogu otsusel anda suwitus- ja rawitsuskoha heakorra eest hoolitsemise § 9. ettenähtud komisjoni asemel selle seltsi korraldusse. Sel juhtumisel wõtab seltsi juhatuse koosolekutest osa hääleõigusega kohaliku linna-, alewi, wõi wallawalitsuse esitaja ning suwitus- ja rawitsuskoha arst.

Kui suwitus- wõi rawitsuskoht asub maakonna administratiiv piirides, on maakonnawalitsusel õigus saata oma esitaja seltsi juhatusse samasuguse õigusega.

§ 11. Linna-, alewi- wõi walla rewisjoni komisjonid wõiwad heakorra seltsi tegewust rewideerida, kui seltsi korraldusse antud nende poolt toetussummasid heakorra teostamiseks. Samuti on need omawalitsused õigustatud nõudma seltsilt aruandeid ja tarwilikka andmeid.

§ 12. Töö- ja hoolekandeministril on õigus kokkuleppel siseministriga anda üleriiklikka sundmäärusi suwitus- ja rawitsuskohtade terwishoiu ja heakorra kohta.

§ 13. Maakonna-, linna- ja alewi esituskogud wõiwad maksma panna sundmäärusi nende piirides asuwate suwitus- ja rawitsuskohtade heakorra ja terwishoidlikkude nõuete teostamiseks.

§ 14. Kui suwitus- ja rawitsuskoht oma tähtsuse kaotab, lõpetatakse seal

terwishoidlik kaitse § 2. ettenähtud korras.

§ 15. Käesolewa seaduse maksma hakkamisega kaotab jõu arstiseaduse §§ 351¹—351¹⁴, s. k. XIII k. 1914. a. järg.

6. Kaubandus- Üldkomisjoni tööstuskoja aruandja K. Kor-
seaduse muut- nel kannab ette ja
mise seadus — eraldi hääletami-
III lugemisel. sel wõetakse was-
tu nähtawa ena-
musega seaduseelnõu peal-
kiri, sissejuhatus ühes § 10. ja
§§ 15., 18., 28. ja 30.

Kaubandus-tööstuskoja seaduse muutmise seadus.

Riigikogu poolt 11. detsembril 1924. a. wastuwõetud kaubandus-tööstuskoja seaduse („Riigi Teataja“ nr. 148 — 1924. a.) §§ 10., 15., 18., 28. ja 30. muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 10. Õigus walida kaubandus-tööstuskotta liikmeid on kõigil Eesti kodanikudel, kes mitte alla 25 a. wanad ja tegutsenud kaubandus- wõi tööstusalal vähemalt kolm aastat, samuti ka Eesti wabariigi piirides tegutsewail ühisustel ja seltsidel, wälja arwatud kooperatiiwühisused, kui nad oma alal vähemalt kolm aastat töötanud, ja kui need kodanikud, ühisused wõi seltsid iseseiswa tegewuse jaoks Eesti piirides on lunastanud 1.—3. järgu kaubandusliku wõi 1.—8. järgu tööstusliku äritunnistuse (otsekoheste maksude seaduse § 449. lisa II ja III jagu, s. k. V k. 1914. a. wäljaanne) ja peale selle weel kauba- ja päästelaewade omanikkudel, kelle laewad Eesti laewade registrisse üles wõetud ja kes selle paragrahwi teistele nõuetele wastawad, wälja arwatud äritunnistuse lunastamise kohta käiw tingimus.

Õigust koja walimistest osa wõtta ei ole:

a) isikutel, kel puudub hääleõigus Riigikogu walimistel;

b) isikutel, seltsidel ja ühisustel, kelle äride kohta administratsioon sisse seatud wõi kes maksujõuetuks tunnustatud, kunni maksujõuetuse asja lõpetamiseni;

c) wäljamaalastel ja wäljamaa seltsidel.

§ 15. Walimistel jagatakse walijad kuude liiki; iga liik walib ühesuuruse arwu koja liikmeid ja nende kandidaate.

Liigid on järgmised:

1) kõik pangad, krediitasutused ja kinnituseltsid ning kinnitusühisused, kellel äritunnistus;

2) kaubandusettevõtete pidajad, kellel I või II järgu äritunnistus;

3) kaubandusettevõtete pidajad, kellel III järgu äritunnistus;

4) tööstusettevõtete pidajad, kellel I, II, III või IV järgu äritunnistus;

5) tööstusettevõtete pidajad, kellel V või madalama järgu äritunnistus;

6) kauba- ja päästelaewade pidajad, kelle laewad Eesti laewade registrisse üles wõetud.

Kahe või rohkem arwu ettevõtete pidajal, kelle ettevõtted kuuluvad mitmesse käesolewas paragrahwis ettenähtud liiki, on walimistel hääleõigus igas wastawas liigis.

§ 18. Wastawalt walijate liikidele ja-guneb kaubandus-tööstuskoda kuude sektsiooni:

- 1) panga- ja kinnitussektsoon;
- 2) suur- ja keskkaubanduse sektsoon;
- 3) väikekaubanduse sektsoon;
- 4) suurtööstuse sektsoon;
- 5) kesk- ja väiketööstuse sektsoon;
- 6) laewasõidu sektsoon.

§ 28. Kõik Eesti kodanikud, wäljamaalased, ühisused ja seltsid, kes lunastanud § 10. tähendatud äritunnistused, maksawad ühes riigi ärimaksuga kaubandus-tööstuskoja ülalpidamise kulude katmiseks põhimaksuna lisamaksu, koja peakoosoleku, aga koja tegewuse algamise aastal koja elluwiiamiseks moodustatud ajutise komitee poolt kindlaksmääratud protsendilises wahekorras riikliku ärimaksuga. Lisamaksu ülemmäär ei tohi olla üle 5% kõigist riigi ja omawalitsuste heaks wõetawatest ärimaksudest.

Märkus 1. Selles paragrahwis nimetatud maksu ei wõeta kooperatiiwühisustelt (seadluste ja walitsuse määruste kogu nr. 72 — 1917. a., seadus nr. 414 ja „Riigi Teataja“ nr. 110/111 — 1919. a.), kes töötawad „kooperatiiwliikude ühisuste ja nende liitude seaduse“ alusel.

Märkus 2. Koja heaks kauba- ja päästelaewade pealt wõetaw maks määratakse kindlaks 10 margani iga netto registertonna pealt Eesti wabariigi laewa mõõdukirja järgi.

§ 30. Põhi- ja täiendusmaks (§§ 28. ja 29.) nõutakse sisse wastuwaidlemata korras nende asutuste poolt, kes riiklikku

ärimaksu sisse nõuawad, ja antakse koja juhatusle edasi ühes maksjate nimekirjaga kahe nädala jooksul pärast sisse nõudmist.

Märkus. Kauba- ja päästelaewade pealt wõetaw põhi- ja täiendusmaks nõutakse sisse wastuwaidlemata korras wastawate tolliwalitsuste või sadamakaipenite poolt.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel wastu wõetud.

Aruandja **K. Kornel**: Arwesse wõttes seda, et käesolew seaduseelnõu redaktsiooni komisjoni liigete poolt läbi waadatud, teen ettepaneku ta maksma panna ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud.

7. Kohtupristawite korralduse ja nende taksi ning kautsjoni muutmise seadus — III lugemisel. Üldkomisjoni aruandja **K. Kornel** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse wastu nähtawa enamusega seaduseelnõu pealkiri, I osa sissejuhatus ühes §§ 60., 61-a, 302., 313. ja 314. ning II osa sissejuhatus ühes §§ 1., 2., 4., 6., 7. ja 13.

Kohtupristawite korralduse ja nende taksi ning kautsjoni muutmise seadus.

I.

Kohtute asut. sead. (Sead. k. XVI k. 1914. a. wäljaanne) §§ 61¹-a ja 580. kaotawad maksuse ning §§ 60., 61-a, 302., 313. ja 314. muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 60. Rahukogude kui esimese astme kohtu pristawid täidawad rahukohtunikude ja rahukogude kui teise astme kohtu otsuseid, toimetawad muid täitmisi rahukogude või nende esimeeste korraldusel.

§ 61-a. Eelmises (60) paragrahwis tähendatud toimingute eest saawad kohtupristawid tasu kohtupristawite taksi järgi. Nimetatud tasusummad jagatakse § 314. alustel ja korras.

§ 302. Kahjude katteks, mis wõiwad tekkida kohtupristawite ebaõigest tegevusest, maksawad pristawid kautsjoni Tallinnas ja Tartus 200.000 marka ja mujal 100.000 marka.

Pool kautsjonist nõutakse sisse pristawi ametisse astumisel, kuna puuduw osa kaetakse 25 protsendilise mahaarwamise teel neist summadest, mis § 314. alusel pristawile wälja maksetakse.

Märkus. Ametisolewad pristawid maksawad esimese poole kautsjonist kahe kuu jooksul, arwates käesolewa seaduse maksamahakamisest.

§ 313. Kohtupristawid saawad ametitoimingute täitmise eest peale palga weel tasu seadusandlikul teel maksmapandawa eritaksi järgi.

§ 314. Kõik kohtupristawid maksawad §§ 61-a ja 313. tähendatud tasusummad möödunud kuu eest järgmise kuu algul Eesti panga kohalikku osakonda kohtupalati deposiidi arwele. Need summad jagatakse kas kohtupalati korraldusel, wõi kui kohtupristawite nõukogu olemas, siis selle nõukogu korraldusel vähemalt iga kolme kuu järgi kõigi kohtupristawite wahel nende töö ja waewa kohaselt.

Tasusummade jagamise teostamiseks on kohtuministril õigus anda tarwilikka juhtnõore.

II.

Kohtupristawite taksi („Riigi Teataja“ nr. 33/34 — 1923. a.) §§ 1., 2., 4., 6., 7. ja 13 muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 1. Iga täitmislehe ehk sunnitäitmise akti täitmiseks sisseandmise juures saab kohtupristaw 50 marka.

§ 2. Kõiksugu teadete, kutsete eest pooltele, tunnistajatele, ekspertidele ja kolmandatele isikutele, oksjonikuulutuste, niisama ka kirjawahetuse eest kinnistusosakonnaga ja järelepärimiste eest wastawatelt asutustelt kinniswarade peal lasuwate maksuwõlgade üle saab pristaw iga paberi pealt nõudmise summa juures:

kunni 5.000 margani	—	25	marka.
„ 50.000	„	—	50 „
„ 500.000	„	—	100 „
üle 500.000	„	—	200 „

Kui nõudmise summa ei ole kindlaks määratud — 25 marka.

Märkus. Kohtukutsete kätteandmise eest saab pristaw iga kutse pealt 50 marka.

§ 4. Juhtumisel, kui pristaw waranduse arreterimise juures üleskirjutamist ei toimi, waid warandust wõrdleb enne kokkuseatud nimekirjaga, saab ta ühe kaheksandiku käesolewa seaduse § 3. määratud tasust:

§ 6. Kinniswara üleskirjutamise eest saab pristaw iga eraldi üleskirjutatud hüpoteegi üksuse pealt waranduse hinna juures:

kunni 500.000 margani $\frac{1}{4}\%$;

kunni 1.000.000 margani summa pealt, mis üle 500.000 marga $\frac{1}{6}\%$;

summa pealt, mis üle 1.000.000 marga $\frac{1}{10}\%$.

Kinniswara juures olewa wallaswara üleskirjutamise eest saab pristaw tasu käesolewa taksi määruste järgi wallaswara kohta.

§ 7. Wallas- ja kinniswara oksjoni eest saab pristaw tasu müügist saadud summast:

kunni 50.000 margani 2% ;

kunni 100.000 margani summa pealt, mis üle 50.000 marga 1% ;

kunni 500.000 margani summa pealt, mis üle 100.000 marga $\frac{1}{2}\%$;

summa pealt, mis üle 500.000 $\frac{1}{4}\%$.

Märkus. Selles paragrahwis määratud tasu saab pristaw ka siis, kui ostja pärast oksjoniseaduses ettenähtud tähtajal ostusummat ära ei ole tasunud.

§ 13. Wäljasõitude eest saab pristaw igas asjas päewa- ja sõiduraha riigiteenijate ametsõitude määruste järgi, kusjuures sõiduraha kahe hobuse pealt arwatakse, kui wõimalik ei ole sõiduks tarwitada raudteed wõi weeteed.

Märkus. Wäljasõidu eest ühte kohta, kuigi mitmes, aga ühede ja nendesamade poolte wahel toimitawas asjas, saab pristaw sõidu- ja päewarahad ühe asja pealt.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel wastu wõetud.

Aruandja **K. Kornel**: Käesolew seaduseelnõu on ühe redaktsiooni komisjoni liikme poolt läbi waadatud. Ma panen ette seaduseelnõu wastu wõtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud.

8. Sõjaministee- Riigikaitse
riumile laske- komisjoni aru-
moonaladude ehi- andja **H. Laretei**
tamiseks ja Tal- kannab ette ja
linna garnisonile eraldi hääleta-
laske-, laagri- ja misel wõetakse
õppeplatsi asuta- wastu nähtawa
miseks tarwilik- enamusega sea-
kude maatük- duseelnõu peal-
kide wõõranda- kiri ja osad 1—4.
mise seadus — Sõjaministee-
III lugemisel. riumile laskemoonala-
dude ehitamiseks ja

Tallinna garnisonile laske-, laagri- ja õppeplatsi asutamiseks tarwilikkude maatükkide wõõrandamise seadus.

1.

Sõjaministeeriumile wõõrandatakse laskemoonladude ehitamiseks ja Tallinna garnisonile laske-, laagri- ja õppeplatsi asutamiseks maa-alad Wabariigi Walitsuse poolt 13. mail 1925. a. kinnitatud kahe plaani järgi Harju maakonnas: 1) Saue wallas a) Tānasilma külas 132 tiinu 149 ruutsülda, b) Pääsküla külas 7 tiinu 739 ruutsülda, 2) Saku wallas „Saku aialinna“ seltsilt ja seltsi liikmetelt 474 tiinu 1482,44 ruutsülda, maade krepostiuksustest, mis plaani juurde lisatud niimestikkudes ära tähendatud.

2.

Tasu maksetakse maaomanikkudele wõõrandatud maade eest riigi poolt wõõrandatud kinniswarade kohta makswate üldiste seaduste alusel kas rahas wõi antakse asemele, kokkuleppel maaomanikkudega, wastawas wäärtuses riigimaad eraomanduseks.

3.

Sõjaministeeriumile antakse õigus neid maa-alasid, mis ei ole weel tema kasutada, oma waldamisele wõtta kohe pärast üleskirjutamist, tsiwiilseadustiku (Seaduste kogu X köide, 1914. a. wäljaanne) § 595⁴ ettenähtud korras.

4.

Kui wõõrandatud maa eest antakse tasuks riigimaad, siis wabastatakse mõlemad pooled uute maatükkide nende nimele ümberkirjutamise puhul kõigist awalikkudest riiklikkudest maksudest ja kinnistuslõiwudest.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on sea-

duseelnõu lõpuhääletamisel wastu wõetud.

Aruandja **H. Laretei**: Teen ettepaneku seaduseelnõu wastu wõtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud.

9. Eesti ja Soome Wäliskommis-
wahelise kuritegi- joni aruandja **H.**
jate wäljaandmise **Laretei** kannab
konwentsiooni kin- ette ja eraldi
nitamise seadus — hääletamisel
III lugemisel. wõetakse was-
tu nähtawa
enamusega seaduseelnõu peal-
kiri, §§ 1. ja 2.

Eesti ja Soome wahelise kuritegijate wäljaandmise konwentsiooni kinnitamise seadus.

§ 1. Eesti ja Soome wahelise kuritegijate wäljaandmise konwentsioon, alla kirjutatud Tallinnas 2. jaanuaril 1925. a. tunnustatakse kinnitatuks.

§ 2. Konwentsiooni tekst ühes eesti-keelse tõlkega awaldatakse ühes käesolewa seadusega.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel wastu wõetud.

Aruandja **H. Laretei**: Teen ettepaneku seaduseelnõu wastu wõtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud.

10. Ergu- ja wai- Rahaasjan-
muhaigetemajale duse komis-
Seewaldile laenu- joni aruandja **E.**
andmiseks eelkre- **Birkenberg**
diidi määramise kannab ette ja
seadus — III lu- eraldi hääleta-
gemisel. misel wõetakse
wastu nähtawa

enamusega seaduseelnõu peal-
kiri ja §§ 1—3.

Ergu- ja waimuhaigetemajale Seewaldile laenuandmiseks eelkreediidi määramise seadus.

§ 1. Töö- ja hoolekandeministeeriumile määratakse eelkrediiti 18.000.000 (kaheksateist miljonit) marka pikaajalise laenu andmiseks kinniswara kindlustusel ergu- ja waimuhaigetemajale Seewaldile.

§ 2. Laenutingimused kinnitab Wabariigi Walitsus töö- ja hoolekandeministri ettepanekul.

§ 3. Käesolew seadus hakkab maksma tema wastuwõtmisega.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel wastu wõetud.

Aruandja **E. Birkenberg**: Teen ettepaneku seaduseelnõu wastu wõtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud.

11. Eesti Punase Risti heaks wõetawa lõbustusmaksu seadus — III lugemisel. Rahaasjanduse komisjoni aruandja **J. Luur** kannab ette ja eraldi hääletamisel wõetakse wastu nähtawa enamusega seaduseelnõu pealkiri ja §§ 1—3.

Eesti Punase Risti heaks wõetawa lõbustusmaksu seadus.

§ 1. Lõbustusmaksu Eesti Punase Risti heaks wõetakse lisana linnade, ale-

wite ja maakondade kasuks wõetawale lõbustusmaksule.

Lõbustusmaksu suurus on 10% tähendatud linnade, alewite ja maakondade lõbustusmaksust.

Eesti Punase Risti maksust jääwad wabaks etendused ja peod, mida korraldavad hariduslikud ja heategewad organisatsioonid wõi mille sissetulek läheb hariduslikuks wõi heategewaks otstarbeks.

§ 2. Lõbustusmaks Eesti Punase Risti heaks nõutakse sisse linna-, alewite- wõi maakonnawalitsuse poolt ühes ning ühesugustel alustel ja korras linnade-, alewite- wõi maakondade lõbustusmaksuga.

§ 3. Sissenõutud summad tasutakse omawalitsuste poolt Eesti Punase Ristile hiljemalt ühe kuu jooksul summade sissenõudmise päewast arwates.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel wastu wõetud.

Aruandja **J. Luur**: Teen ettepaneku seaduseelnõu wastu wõtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtawa enamusega on ettepanek wastu wõetud.

Päewakord on läbi.

Lõpetan Riigikogu koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 3.45 min.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees **A. Jürman**.

Sekretäär **J. Holberg**.

